

Kde jsme a kam jdeme

Od 1. ledna máme formálně novou komoru auditorů, čekají nás první volby v novém tisíciletí a rád bych v dnešní úvaze před sněmem opustil hodnocení doby uplynulé a věnoval se časům budoucím, pochopitelně pod zorným úhlem současnosti.

Auditorská profese už není nepopsaným novým oborem, ale řádným etablovaným povoláním a každý náš budoucí krok již bude takto posuzován. Nutně budou přibývat medializované kauzy upadajících podniků a právem či neprávem kritizovaných auditorů i nejrůznější fámy o naší profesi. Snad bude veřejnost konečně věnovat více pozornosti těm stovkám případů, kdy více či méně zřejmě působení auditora vedlo ke zveřejnění věrného a poctivého obrazu finanční pozice podniku a jeho výsledků, často i proti vůli vedení auditované společnosti, ale jistě v dlouhodobém zájmu stávajících nebo budoucích akcionářů či společníků. Nový zákon o účetnictví nám v tomto směru poskytuje bezesporu silnější pozici, i když klade zároveň větší nároky na naši odbornou zdatnost a profesní etiku, na naši schopnost pomoci klientům v náročné době nejen při auditu, ale i v oblasti poradenské a vzdělávací. Neztotožňuji se s názorem, že vyrovnání s těmi, kteří profesi budou zřejmě kazit její postavení a pověst, by mělo být pouze v rukou soudů, neboť je to proti ideám profesní samosprávy, za které jsme společně a úspěšně v minulosti bojovali. V tom vidím hlavně v budoucím období jednu z rolí pro komoru a její nové vedení, a v tom je určité specifikum auditorské profese v porovnání např. s daňovým poradenstvím, kde spíše platí „Náš zákazník, náš pán“; i když ani v tomto případě tento přístup nelze absolutizovat, a jako každé porovnání i toto není zcela přesné. Hlavní těžiště však určitě bude muset být ve vzdělávání, podpoře a pomoci všem auditorům i auditorským firmám, v harmonizaci přístupu k auditu mezi jednotlivými auditory, ale i v mezinárodním kontextu.

Globalizace z pohledu ekonomických potřeb našich klientů je věcí, proti které by bylo omylem bojovat, které se však lze úspěšně přizpůsobit, pokud se profesi podaří udržet si své postavení a rozvoj auditorských firem

bude vývoj těchto potřeb respektovat. Tady mám především na mysli jazykovou vybavenost auditorů, znalosti zahraničních zvyklostí, mezinárodních účetních standardů i stále se vyvíjejících předpisů českých – účetních, daňových, obchodních, finančně právních i regulačních, na úrovni, jakou naši klienti očekávají a potřebují. Pro úspěšné působení českých klientů musí sehrát významnou roli též Komora auditorů, před níž stojí úkol dosažení plného členství v Evropské účetní federaci FEE, prohloubení mezinárodních kontaktů směřující k rovnocennému uznání české auditorské profese na mezinárodním poli, a to především v okamžiku vstupu do Evropské unie i harmonizace českých profesních předpisů s pravidly EU a obecnými zvyklostmi.

Ing. Petr Kríž
viceprezident KA ČR

Neméně důležité je i hledání vnitřních úspor a efektivní rozdělování zdrojů tak, aby byly saturovány především prioritní potřeby auditorské profese jako celku. A tady by si každý auditor měl uvědomit, že komoru kromě těch několika pracovníků placených z tržeb a příspěvků, tvoří každý z nás a každý by měl svým způsobem přispět k tomu, co si představujeme, že by pro nás měla komora dělat. A je z kontextu zřejmé, že tady nemám na mysli finanční příspěvky, ale podíl na činnosti v oblastech, kde individuální přínos je neefektivnější.

Nový zákon o účetnictví na jedné straně částečně zvýšil hranice pro povinný audit společností s ručením omezeným a družstev, i když výrazně nižším způsobem, než bylo předpokládáno v původním návrhu. Na druhé straně ale po zahrnutí komanditních společností v roce 2001 se rozšiřuje povinnost auditu při splnění nových limitů na veřejné obchodní společnosti, zahraniční subjekty podnikající na území státu a fyzické osoby. Pro působení auditorů se otevírají nové služby, ať už vyplývající z legislativy (požadavek na ověření zpráv o vztazích s propojenými osobami, požadavky obchodních soudů apod.), tak z vývoje přístupu ke správě a řízení společností (dobrovolně přijímaný Kodex správy a řízení společností na principech OECD, jehož přijetí bude vyžadovat prověrku auditorem, seberegulační pravidla v oblasti kolektivního investování, požadavky

OBSAH

AKTUALITY	2
Povinnost auditu podle novely zákona o účetnictví <i>Prof. Ing. Vladimír Pilný, CSc.</i>	3
Druhé setkání se zahraničními partnery	3
Několik poznámek k novele zákona o účetnictví <i>Ing. Antonín Jeřábek</i>	4
DISKUSNÍ OKÉNKO	6
VÝBORY A KOMISE INFORMUJÍ	7
NA POMOC AUDITORŮM Účtování a zdanění dluhových cenných papírů, rep a krátkých prodeje v bankách v roce 2001 <i>Prof. Ing. Josef Jilek, CSc.</i>	8
NÁVRH DOKUMENTU Auditorská směrnice č. 3 Zpráva auditora o ověření účetní závěrky	15
DISKUSE K tvorbě opravných položek a rezerv podle postupů účtování pro nevýdělečné organizace <i>Ing. Jozef Muk</i>	21
K PROBLEMATICE DANÍ Vybrané daňové aspekty pohledávek za dlužníky v konkurzním a vyrovnacím řízení s účinností od 1.1.2001 <i>Ing. Jiří Škampta,</i> <i>Ing. Jiří Nesrovnal</i>	22
PRÁVO Úroky z prodlení po novele obchodního zákoníku <i>Ing. Bobuřlava Klavíková,</i> <i>JUDr. Jiří Klavík</i>	26
ZE ZAHRANIČÍ Mezinárodní harmonizace účetnictví malých a středních podniků <i>Doc. Ing. Libuše Müllerová, CSc.</i> ..	29
ZAZNAMENALI JSME	31

